

Na osnovu člana 88a stav 2. Zakona o vodama („Službeni glasnik RS”, br. 30/10, 93/12 i 101/16), Ministar poljoprivrede, šumarstva i vodoprivrede, po pribavljenoj saglasnosti ministra građevinarstva, saobraćaja i infrastrukture, donosi

PRAVILNIK

o utvrđivanju Plana vađenja rečnih nanosa za period od avgusta 2017. do avgusta 2019. godine

Član 1.

Ovim pravilnikom utvrđuje se Plan vađenja rečnih nanosa za period od avgusta 2017. do avgusta 2019. godine, koji je odštampan uz ovaj pravilnik i čini njegov sastavni deo.

Član 2.

Planom vađenja rečnih nanosa iz člana 1. ovog pravilnika utvrđene su planirane lokacije za vađenje rečnih nanosa i planirane količine rečnih nanosa za vađenje, lokacije na kojima nije dozvoljeno vađenje rečnih nanosa, uslovi za vađenje rečnih nanosa, kao i grafički prikazi koje čine atlas karata, i to za reke Dunav, Sava, Drina, Velika Morava, Južna Morava i Zapadna Morava.

Član 3.

Ovaj pravilnik stupa na snagu osmog dana od dana objavljivanja u „Službenom glasniku Republike Srbije”.

Broj 110-00-2/2017-07

U Beogradu, 14. avgusta 2017. godine

Ministar,

Branislav Nedimović, s.r.

PLAN

VAĐENJA REČNIH NANOSA ZA PERIOD OD AVGUSTA 2017. DO AVGUSTA 2019. GODINE

1. Uvod

Korita i priobalja aluvijalnih reka karakterišu se specifičnom geološkom strukturom, u kojoj dominiraju pesak i šljunak. Aluvijalna zona se formira u dugoročnom procesu erozije tla u slivu, transporta nanosa rečnim tokom i akumulacije nanosa u rečnoj dolini. Aluvijalni karakter reka podrazumeva stalnu razmenu materijala između rečnog korita i priobalja, na nekim potezima se rečni nanos taloži i formira sprudove, dok na drugim potezima materijal iz priobalnog pojasa dospeva u rečni tok preko mehanizma fluvijalne erozije. Na taj način se obrazuju obnovljivi aluvijalni slojevi, sa promenljivim rasporedom i strukturom.

Upravljanje rečnim nanosom i njegovo korišćenje zahteva planski pristup, u kome treba težiti zaštiti vodnih tela koja su formirana u rečnom nanosu, očuvanju ekosistema i ambijentalnih karakteristika rečnih tokova, ali treba imati u vidu i da je pesak i šljunak potreban u građevinarstvu i da ima privredni značaj u Republici Srbiji.

U Strategiji upravljanja vodama na teritoriji Republike Srbije do 2034. godine („Službeni glasnik RS”, broj 3/17) vađenje rečnih nanosa je definisano kao mera uređenja rečnog korita.

Imajući u vidu prednje navedeno, kao i odredbe Zakona o vodama izrađen je Plan vađenja rečnih nanosa za period od avgusta 2017. do avgusta 2019. godine (u daljem tekstu: Plan), kao osnov za izbalansirano upravljanje rečnim nanosima u dvogodišnjem periodu.

Planom se uređuje vađenje rečnih nanosa sa vodnog zemljišta, tako što je planiran obim vađenja i prostori u kojima ovi radovi neće narušiti režim površinskih i podzemnih voda, stabilnost obala i prirodnu ravnotežu akvatičnih i priobalnih ekosistema, kao i lokacije na kojima nije dozvoljeno vađenje rečnih nanosa.

Plan obuhvata aluvijalne reke na teritoriji Republike Srbije na kojima postoji potreba da se vrši vađenje rečnih nanosa (Dunav, Sava, Tisa, Drina, Velika Morava, Zapadna Morava, Južna Morava, reke u slivu Timoka, Kolubara i Lim). Plan predviđa i vađenje rečnih nanosa sa vodnog zemljišta iz neobnovljivih rezervi za potrebe izvođenja radova na objektima od značaja za Republiku Srbiju.

Planom je vađenje rečnih nanosa na navedenim rekama ograničeno na količine nanosa koje se prirodnim putem mogu obnoviti, transportom vučenog nanosa sa uzvodnog dela sliva ili kroz mehanizam rušenja prirodnih obala u procesu meandriranja. Dospeće vučenog nanosa procenjeno je na osnovu podataka o transportu suspendovanog nanosa. Na rekama za koje postoje dugoročne morfološke i psamološke podloge, planirane su za vađenje i količine rečnih nanosa koje u rečno korito dospevaju kroz mehanizam fluvijalne erozije i tako doprinose raspoloživim količinama nanosa u rečnom koritu.

Radovi u okviru redovnog održavanja plovnog puta, luka i pristana, kao i proticajnog profila u profilima mostova, ne smatraju se vađenjem rečnih nanosa i nisu predmet ovog plana.

2. Ciljevi vađenja rečnih nanosa

Na rekama obuhvaćenim Planom, planskim vađenjem rečnih nanosa treba:

- 1) obezbediti propusnu moć rečnog korita i smanjenje rizika od poplava;
- 2) poboljšati hidraulički režim tečenja i strujnu sliku u rečnom koritu i obezbediti veću stabilnost korita, obala i postojećih vodnih objekata;
- 3) poboljšati plovidbene uslove na međunarodnim i međudržavnim vodnim putevima;
- 4) smanjiti negativni uticaj na životnu sredinu i očuvati prirodnu ravnotežu akvatičnih i priobalnih ekosistema;
- 5) obezbediti količine peska i šljunka za tržište građevinskog materijala.

3. Pravni okvir

Prostorna ograničenja za vađenje rečnih nanosa propisana su zakonima i podzakonskim aktima, i to:

- 1) Zakonom o vodama;
- 2) Zakonom o meteorološkoj i hidrološkoj delatnosti („Službeni glasnik RS”, broj 88/10);
- 3) Zakonom o plovidbi i lukama na unutrašnjim vodama („Službeni glasnik RS”, br. 73/10, 121/12, 18/15, 96/15 – dr. zakon, 92/16 i 104/16 – dr. zakon);
- 4) Zakon o planiranju i izgradnji („Službeni glasnik RS”, br. 72/09, 81/09 – ispravka, 64/10 – US, 24/11, 121/12, 42/13 – US, 50/13 – US, 98/13 – US, 132/14 i 145/14);
- 5) Zakonom o javnim putevima („Službeni glasnik RS”, br. 101/05, 123/07, 101/11, 93/12 i 104/13);
- 6) Zakonom o zaštiti prirode („Službeni glasnik RS”, br. 36/09, 88/10, 91/10 i 14/16);
- 7) Uredbom o utvrđivanju lokacija meteoroloških i hidroloških stanica državnih mreža i zaštitnih zona u okolini tih stanica, kao i vrste ograničenja koja se mogu uvesti u zaštitnim zonama („Službeni glasnik RS”, broj 34/13);
- 8) Uredbom o utvrđivanju Prostornog plana područja posebne namene međunarodnog vodnog puta E 80 – Dunav (Panevropski koridor VII) („Službeni glasnik RS”, broj 14/15);
- 9) Uredbom o utvrđivanju Prostornog plana područja infrastrukturnog koridora Niš – granica Republike Makedonije („Službeni glasnik RS”, br. 77/02 i 127/14);
- 10) Uredbom o utvrđivanju Prostornog plana područja infrastrukturnog koridora auto-puta E-75, deonica Beograd–Niš („Službeni glasnik RS”, br. 69/03 i 121/14);
- 11) Uredbom o utvrđivanju Prostornog plana područja posebne namene infrastrukturnog koridora autoputa E-761, deonica Pojate–Preljina („Službeni glasnik RS”, broj 98/13);
- 12) Uredbom o utvrđivanju Prostornog plana područja infrastrukturnog koridora Niš – granica Bugarske („Službeni glasnik RS”, br. 86/09 i 65/15);
- 13) Pravilnikom o načinu određivanja i održavanja zona sanitarne zaštite izvorišta vodosnabdevanja („Službeni glasnik RS”, broj 92/08).

4. Lokacije na kojima je dozvoljeno i na kojima nije dozvoljeno vađenje rečnih nanosa

U skladu sa propisima predviđenim ograničenjima u Planu su utvrđene lokacije, i to:

- 1) lokacije na kojima je dozvoljeno vađenje rečnih nanosa;
- 2) lokacije na kojima nije dozvoljeno vađenje rečnih nanosa.

U okviru lokacija na kojima je dozvoljeno vađenje rečnih nanosa Planom se utvrđuju:

- 1) lokacije na kojima je potrebno vršiti vađenje rečnih nanosa da bi se ispunili Planom utvrđeni ciljevi;
- 2) lokacije na kojima je vađenje rečnih nanosa moguće vršiti samo uz ispunjenje posebnih plovidbenih uslova;
- 3) lokacije u obuhvatu zaštite prirode na kojima je vađenje rečnih nanosa moguće samo uz ispunjenje posebnih uslova zaštite prirode.

U atlasima karata lokacije iz stava 1. tačka 2) ovog odeljka su označene crvenom bojom.

U atlasima karata lokacije iz stava 2. tačka 1) ovog odeljka su označene zelenom bojom, iz tačke 2) plavom bojom, a iz tačke 3) su označene šrafurom.

a) Reka Dunav

Planom se uređuje vađenje rečnih nanosa sa vodnog zemljišta reke Dunav, od granice sa Mađarskom (km 1433) do ušća reke Timok na granici sa Bugarskom (km 845).

Dunav je granična reka sa Republikom Hrvatskom u ukupnoj dužini od 138 km (između km 1433 i km 1295) i sa Rumunijom na dužini od 130 km (od ušća Nere na km 1075 do ušća Timoka na km 845).

Po geomorfološkim i psamološkim karakteristikama bitno se razlikuju tri posebna sektora na toku Dunava kroz Republiku Srbiju:

1) od mađarske granice na km 1433 do uzvodnog kraja Đerdapske klisure na km 1040 (ukupne dužine 393 km) Dunav ima aluvijalne karakteristike. Po granulometrijskoj strukturi rečnog dna, razlikuju se potezi Dunava uzvodno i nizvodno od ušća Velike Morave. Uzvodno se u koritu Dunava nalazi skoro isključivo pesak, a nizvodno šljunak i peskoviti šljunak. Ovaj aluvijalni sloj šljunka je nastao transportom i taloženjem nanosa iz Velike Morave i delimično je pokriven peščanim i muljevitim naslagama, nastalim u procesu zasipanja akumulacije HE „Đerdap 1”;

2) duboka i uzana Đerdapska klisura, strmih, mestimično vertikalnih strana se proteže od km 1040 do brane HE „Đerdap 1” na km 943 (ukupne dužine 97 km);

3) od brane HE „Đerdap 1” na km 943 do brane HE „Đerdap 2” na km 863 i nadalje do ušća Timoka na km 845,5 korito Dunava ponovo ima aluvijalne karakteristike. U dnu se nalazi pretežno šljunak i pesak. Režim nanosa reke Dunav veoma je kompleksan, jer zavisi od brojnih prirodnih činilaca i veštačkih uticaja. Režim nanosa se formira u velikom slivu Dunava, čija je površina do naše granice oko 210.000 km². Značajne aluvijalne pritoke Dunava (Tisa, Sava i Velika Morava) unose velike količine nanosa i bitno utiču na psamološki i hidrološko-hidraulički režim Dunava. U akumulacijama HE „Đerdap 1” i „Đerdap 2” dirigovani režim uspora predstavlja najznačajniji veštački uticaj na procese transporta i taloženja nanosa na reci Dunav. Najznačajnija posledica izgradnje brane HE „Đerdap 1” je permanentno istaložavanje nanosa, dominantno na delu akumulacije u Đerdapskoj klisuri. Na uzvodnim sektorima akumulacije se ne odvija jednoznačni proces istaložavanja nanosa, već režim nanosa zavisi od hidrološko-hidrauličkih uslova u reci ili/i režima rada hidroelektrane. Nizvodna akumulacija HE „Đerdap 2” je znatno manja, a u njoj se režim voda i rečnih nanosa formira pod uticajem uzvodne stepenice sistema.

Dunav je međunarodni vodni put, VII kategorije na deonici od km 845+500 do km 1170 i VI kategorije od km 1170 do km 1433,1.

Polazeći od podataka merenja suspendovanog nanosa u periodu 1974–2015. godina i drugih relevantnih parametara, planirani dozvoljeni godišnji obim vađenja rečnih nanosa po sektorima reke Dunav dat je u Tabeli 1.

Ukupan obim vađenja rečnih nanosa u planskom periodu jednak je dvostrukoj vrednosti dozvoljenog godišnjeg obima vađenja rečnih nanosa iz Tabele 1.

1. Godišnji obim vađenja rečnih nanosa po sektorima reke Dunav

Redni broj	Sektor Dunava		Dužina	Ukupan godišnji transport suspendovanog nanosa	Procenjeni godišnji transport vučenog nanosa	Dozvoljeni godišnji obim vađenja rečnih nanosa	Napomena
	Od-do	km-km					
km			103 m3	103 m3	103 m3		
1.	Od mađarske granice do ušća Drave	1433–1382,5	50,5			130	Pogranični sektor sa Republikom Hrvatskom
2.	Od ušća Drave do Bačke Palanke	1382,5–1295,5	87,0	5600	560	230	
3.	Od Bačke Palanke do Novog Sada	1295,5–1255	40,5			100	
4.	Od Novog Sada do ušća Tise	1255–1215	40,0			100	
5.	Od ušća Tise do ušća Save	1215–1170	45,0	9000	900	900	
6.	Od ušća Save do ušća Velike Morave	1170–1104,5	65,5	11700	1170	1170	Plići delovi akumulacije HE „Đerdap 1”
7.	Od ušća Velike Morave do ušća Nere	1105–1075	30,0			1380	
8.	Od ušća Nere do Golupca	1075–1040	35,0	13800	1380	Neograničeno	
9.	Od Golupca do brane HE „Đerdap 1”	1040–943	97,0			Nema uslova za vađenje nanosa	
10.	Od brane HE „Đerdap 1” do brane HE „Đerdap 2”	943–863	80,0	2500	50	50	Pogranični sektor sa Rumunijom
11.	Nizvodno od HE „Đerdap 2”	863–845,5	17,5	2500	50	50	

Na kartama reke Dunav nisu obeležene deonice plovnog puta na kojima je potrebno vađenje rečnih nanosa, jer su količine neravnomerno raspoređene. Međutim, vađenje rečnih nanosa je potrebno u zoni neposredne akumulacije HE „Đerdap 1”, odnosno nizvodno od ušća Nere.

Na kritičnim sektorima za plovidbu: Susek (km 1281.0 – km 1287.0), Futog (km 1261.6 – km 1267.4), Arankina Ada (km 1244.8 – km 1247), Čortanovci (km 1235.0 – km 1241.6), Beška (km 1226.6 – km

1232.0) i Preliv (km 1195.0 – km 1207.0) nisu obezbeđeni dobri uslovi plovidbe, tako da bi vađenje rečnih nanosa iz plovnog puta bilo potrebno. Međutim, kako vađenje rečnih nanosa ne bi bilo u koliziji sa projektima uređenja ovih sektora, koji su već urađeni, potrebno je pribaviti uslove od institucije nadležne za tehničko održavanje vodnog puta. Na kartama reke Dunav ove deonice su označene plavom bojom.

Na kartama reke Dunav su, u granicama vodnog zemljišta i polazeći od propisima predviđenih ograničenja, crvenom bojom označene lokacije na kojima nije dozvoljeno vađenje rečnih nanosa, i to:

- 1) 50 m od nebranjene nožice nasipa ka vodotoku i 50 m od nožice nasipa ka branjenom području;
- 2) 50 m od vodnih objekata u koritu (regulacionih građevina, vodozahvata, ispusta i dr.);
- 3) 300 m uzvodno i nizvodno od prelaza gasovoda, naftovoda i drugih cevovoda (vodovod i kanalizacija), kao i podvodnih TT i elektro vodova;
- 4) 300 m uzvodno i nizvodno od mostova;
- 5) 1000 m uzvodno i nizvodno od hidroloških stanica površinskih voda (sa izuzetkom h.st. Apatin, koja se ne nalazi na toku Dunava);
- 6) u međunaperskim poljima i pregrađenim rukavcima;
- 7) na deonicama plovnog puta sa dubinama većim od maksimalne dozvoljene dubine iskopa u odnosu na niski plovidbeni/usporeni nivo:

Deonica	Maksimalna dubina iskopa	Maksimalna širina kinete
km–km	m	m
1433–1382,5	4,5	100
1382,5–1295,5	4,5	100
1295,5–1255	5,0	150
1255–1215	5,0	100
1215–1170	7,0	150
1170–1105	8,0	200
1105–1040	15,0	200
943–845,5	5,0	150

Vađenje rečnih nanosa se obavlja plovnom mehanizacijom i nije dozvoljeno u pojasu širine 100 m od uređene ili neuređene obale međunarodnog vodnog puta reke Dunav.

Dunav, vodotok i obale, predstavlja ekološki koridor od međunarodnog značaja. Na kartama reke Dunav ucrtane su granice prirodnih dobara, zaštićenih po bilo kom osnovu, kao i riblja plodišta u okviru ribarskih područja Dunav I, Dunav II i Dunav III.

b) Reka Sava

Planom se uređuje vađenje rečnih nanosa sa vodnog zemljišta reke Save, od granice sa Republikom Hrvatskom (km 211) do ušća u Dunav kod Beograda (km 0). Uzvodno od ušća Drine (km 178) Sava je granična reka sa Bosnom i Hercegovinom (Republika Srpska).

Reka Sava je tipičan aluvijalni vodotok sa koritom formiranim u nanosnim naslagama, heterogenog sastava. Generalno, nizvodno od Šapca u rečnom dnu se uglavnom nalazi sitnozrni (peskovit) rečni nanos, dok se idući uzvodno krupnoća nanosa povećava, tako da preovlađuje peskovito–šljunkovit materijal. Krupniji materijal na uzvodnom sektoru Save potiče iz Drine.

Na osnovu podataka merenja u periodu 1974–2015. godina utvrđeno je da prosečan godišnji transport suspendovanog nanosa na reci Savi iznosi 3,3 miliona m³. Iz toga proističe da dozvoljeni godišnji obim vađenja rečnih nanosa iznosi oko 300.000 m³.

Ukupan obim vađenja rečnih nanosa u planskom periodu jednak je dvostrukoj vrednosti dozvoljenog godišnjeg obima vađenja rečnih nanosa.

Uspor izazvan izgradnjom HE „Đerdap 1” na Dunavu prostire se do 81 km reke Save.

Sava je međunarodni vodni put: od ušća u Dunav (km 0) do Kamička (km 81) ima Va kategoriju, od Kamička (km 81) do ušća Drine (km 176) i od km 196 do granice sa Republikom Hrvatskom km 210+800 ima IV kategoriju i od ušća Drine (km 176) do km 196 ima III kategoriju.

Imajući u vidu status međunarodnog plovnog puta, održavanje propisanih plovidbenih gabarita duž toka Save predstavlja imperativ i postoji potreba da se vađenjem rečnih nanosa postignu i održavaju plovidbeni uslovi. Na kartama reke Save su zelenom bojom označene deonice plovnog puta na kojima je potrebno vađenje rečnih nanosa u cilju održavanja ili proširenja plovnih gabarita. Posebno se ističe potreba da se vađenje rečnih nanosa vrši iz zone ušća reke Drine u Savu, jer nanosne naslage predstavljaju problem za režim voda i ometaju plovidbu.

Na kartama reke Save su, u granicama vodnog zemljišta i polazeći od propisima predviđenih ograničenja, crvenom bojom označene lokacije na kojima nije dozvoljeno vađenje rečnih nanosa, i to:

- 1) 50 m od nebranjene nožice nasipa ka vodotoku i 50 m od nožice nasipa ka branjenom području;
- 2) 50 m od vodnih objekata u koritu (regulacionih građevina, vodozahvata, ispusta i dr.);
- 3) 300 m uzvodno i nizvodno od prelaza gasovoda i drugih cevovoda, kao i podvodnih TT i elektro vodova;
- 4) 300 m uzvodno i nizvodno od mostova;
- 5) 1000 m uzvodno i nizvodno od hidroloških stanica površinskih voda;
- 6) u međunaperskim poljima i pregrađenim rukavcima;
- 7) na deonicama plovnog puta sa dubinama većim od maksimalne dozvoljene dubine bagerovanja u odnosu na niski plovidbeni/usporeni nivo:

Deonica	Maksimalna dubina iskopa	Maksimalna širina kinete
km–km	m	m
211–130	4,5	100
130–81	5,0	100
81–0	5,5	100

Vađenje rečnih nanosa se obavlja plovnom mehanizacijom i nije dozvoljeno u pojasu širine 80 m od uređene ili neuređene obale međunarodnog vodnog puta reke Save.

Sava, vodotok i obale, predstavlja ekološki koridor od međunarodnog značaja. Na kartama reke Save ucrtane su granice prirodnih dobara, zaštićenih po svim osnovama, kao i riblja plodišta u okviru ribarskog područja Sava II.

v) Reka Tisa

Planom se uređuje vađenje rečnih nanosa sa vodnog zemljišta reke Tise, na sektoru od granice sa Mađarskom (km 164) do ušća u Dunav (km 0).

Izgradnjom brane na Tisi (na km 63,4) stvorena je akumulacija koja se proteže i uzvodno od granice sa Mađarskom. Sektor Tise nizvodno od ove brane je pod uticajem uspora izazvanog izgradnjom HE „Đerdap 1” na Dunavu.

Tisa je međudržavni vodni put IV kategorije od km 0 do km 164. Plovidbeni gabariti su uglavnom obezbeđeni.

Reka Tisa je ravničarski aluvijalni vodotok, u čijem koritu se nalazi fini peskoviti materijal. Na osnovu podataka merenja u periodu 1974–2015. godina utvrđeno je da prosečan godišnji transport suspendovanog nanosa na Tisi iznosi 3,6 miliona m³. Iz toga proističe da dozvoljeni godišnji obim vađenja rečnih nanosa oko 360.000 m³.

Ukupan obim vađenja rečnih nanosa u planskom periodu jednak je dvostrukoj vrednosti dozvoljenog godišnjeg obima vađenja rečnih nanosa.

U planskom periodu vađenje rečnih nanosa:

- 1) nije dozvoljeno na sektoru Tise nizvodno od brane kod Novog Bečeja (km 0 – km 63,4), jer su raspoložive količine iscrpljene prethodnih godina prilikom rekonstrukcija nasipa;
- 2) dozvoljava se na sektoru Tise uzvodno od brane kod Novog Bečeja (km 63,4 – km 164), u određenim gabaritima (maksimalna širina kinete u dnu 80 m, maksimalna dubina 6,5 m), uz zabranu radova:
 - (1) 50 m od nebranjene nožice nasipa ka vodotoku i 50 m od nožice nasipa ka branjenom području,
 - (2) 50 m od vodnih objekata u koritu (regulacionih građevina, vodozahvata, ispusta i dr.),
 - (3) 300 m uzvodno i nizvodno od prelaza gasovoda, naftovoda i drugih cevovoda (vodovod i kanalizacija), kao i podvodnih TT i elektro vodova,
 - (4) 300 m uzvodno i nizvodno od mostova,
 - (5) 1000 m uzvodno i nizvodno od hidroloških stanica površinskih voda,
 - (6) u rukavcima i međunaperskim poljima,
 - (7) na deonicama plovnog puta sa dubinama većim od maksimalne dozvoljene dubine bagerovanja u odnosu na niski plovidbeni nivo.

Vađenje rečnih nanosa se obavlja plovnom mehanizacijom i nije dozvoljeno u pojasu širine 80 m od uređene ili neuređene obale međudržavnog vodnog puta reke Tise.

Tisa, vodotok i obale, predstavlja ekološki koridor od međunarodnog značaja. Riblja plodišta su na levoj obali km 144–148 i desnoj obali km 121–127.

g) Reka Drina

Planom se uređuje vađenje rečnih nanosa sa vodnog zemljišta reke Drine.

Drina je granična reka sa Bosnom i Hercegovinom, odnosno Republikom Srpskom.

Uslovi za vađenje rečnih nanosa postoje na sektorima navedenim u Tabeli 2. U sastavu dna aluvijalnih sektora reke Drine preovlađuje šljunkovit materijal (60–95%).

Izgradnjom brana na toku reke Drine praktično je prekinut prirodni kontinuitet transporta vučenog nanosa, od gornjeg toka prema ušću. Iz toga proizilazi da je poreklo vučenog nanosa u toku Drine dvojako: iz pritoka i od fluvijalne erozije (pre svega, erozije rečnih obala).

Godišnji obim vađenja nanosa po sektorima reke Drine dat je u Tabeli 2, a procenjen je na osnovu svih raspoloživih psamoloških i morfoloških podloga, kao i različitih studija u kojima su analizirani procesi zasipanja postojećih i planiranih akumulacija.

Ukupan obim vađenja rečnih nanosa po sektorima reke Drine u planskom periodu jednak je dvostrukoj vrednosti dozvoljenog godišnjeg obima vađenja rečnih nanosa iz Tabele 2.

2. Godišnji obim vađenja rečnih nanosa po sektorima reke Drine

Sektor	Ukupan godišnji transport nanosa	Procenjeni godišnji transport vučenog nanosa	Fluvijalna erozija	Ulaz vučenog nanosa sa uzvodnog sektora	Ulaz vučenog nanosa iz pritoka	Ukupan ulaz vučenog nanosa	Ulaz–izlaz	Dozvoljen godišnji obim vađenja rečnih nanosa
	103 m ³	103 m ³	103 m ³	103 m ³	103 m ³	103 m ³	103 m ³	103 m ³
(1)	(2)	(3)=0,1x(2)	(4)	(5)	(6)	(7)=(4)+(5)+(6)	(8)=(7)–(3)	(9)
Nizvodno od HE „Zvornik”	600	60	450	10	50	510	450	430

Sektor	Ukupan godišnji transport nanosa	Procenjeni godišnji transport vučenog nanosa	Fluvijalna erozija	Ulaz vučenog nanosa sa uzvodnog sektora	Ulaz vučenog nanosa iz pritoka	Ukupan ulaz vučenog nanosa	Ulaz–izlaz	Dozvoljen godišnji obim vađenja rečnih nanosa
	103 m3	103 m3	103 m3	103 m3	103 m3	103 m3	103 m3	103 m3
(1)	(2)	(3)=0,1x(2)	(4)	(5)	(6)	(7)=(4)+(5)+(6)	(8)=(7)–(3)	(9)
Između HE „Bajina Bašta” i HE „Zvornik”	500	50	150	50	70	270	220	200
Ukupno:								630

Na kartama reke Drine su zelenom bojom označene lokacije na kojima je vađenje rečnih nanosa potrebno, i to:

- 1) sprudovi na konveksnim obalama rečnih krivina, naspram ruševnih obala (sa ili bez izvedene zaštite obale);
- 2) sprud formiran kod ušća u Savu.

Na kartama reke Drine su, u granicama vodnog zemljišta i polazeći od propisima predviđenih ograničenja, crvenom bojom označene lokacije na kojima nije dozvoljeno vađenje rečnih nanosa, i to:

- 1) 50 m od nebranjene nožice nasipa ka vodotoku i 50 m od nožice nasipa ka branjenom području;
- 2) 50 m od vodnih objekata u koritu (regulacionih građevina, vodozahvata, ispusta i dr.);
- 3) 1000 m uzvodno i nizvodno od prelaza gasovoda;
- 4) 500 m uzvodno i nizvodno od mostova;
- 5) u užoj zoni zaštite izvorišta vodosnabdevanja;
- 6) uzvodno i nizvodno od hidroloških stanica površinskih voda, u dužini jednakoj desetostrukoj širini reke;
- 7) u radijusu od 100 m od hidroloških stanica podzemnih voda.

Drina, vodotok i obale, predstavlja ekološki koridor od međunarodnog značaja. Granice koridora prikazane su na kartama reke Drine.

Reka Drina je međunarodni vodni put I kategorije od km 0 do km 15. U planskom periodu nisu predviđeni radovi na uređenju plovnog puta.

d) Reka Lim

Planom se uređuje vađenje rečnih nanosa sa vodnog zemljišta reke Lim.

Godišnji obim vađenja rečnih nanosa po sektorima reke Lim dat je u Tabeli 3, a procenjen je na osnovu svih raspoloživih psamoloških i morfoloških podloga, kao i različitih studija u kojima su analizirani procesi zasipanja postojećih i planiranih akumulacija.

Ukupan obim vađenja rečnih nanosa iz reke Lim u planskom periodu jednak je dvostrukoj vrednosti dozvoljenog godišnjeg obima vađenja rečnih nanosa iz Tabele 3.

3. Godišnji obim vađenja rečnih nanosa po sektorima reke Lim

Sektor	Ukupan godišnji transport nanosa	Procenjeni godišnji transport vučenog nanosa	Fluvijalna erozija	Ulaz vučenog nanosa sa uzvodnog sektora	Ulaz vučenog nanosa iz pritoka	Ukupan ulaz vučenog nanosa	Ulaz–izlaz	Dozvoljen godišnji obim vađenja rečnih nanosa
	103 m ³	103 m ³	103 m ³	103 m ³	103 m ³	103 m ³	103 m ³	103 m ³
(1)	(2)	(3)=0,1x(2)	(4)	(5)	(6)	(7)=(4)+(5)+(6)	(8)=(7)–(3)	(9)
Nizvodno od HE „Potpeć”	400	40	35	20	55	110	70	70
Uzvodno od HE „Potpeć”	950	95	60	95	65	220	125	125
Ukupno:							195	195

Polazeći od propisima predviđenih ograničenja, u granicama vodnog zemljišta reke Lim nije dozvoljeno vađenje rečnih nanosa, i to:

- 1) 50 m od nebranjene nožice nasipa ka vodotoku i 50 m od nožice nasipa ka branjenom području;
- 2) 50 m od vodnih objekata u koritu (regulacionih građevina, vodozahvata, ispusta i dr.);
- 3) 1000 m uzvodno i nizvodno od prelaza gasovoda;
- 4) 500 m uzvodno i nizvodno od mostova;
- 5) u užoj zoni zaštite izvorišta vodosnabdevanja;
- 6) uzvodno i nizvodno od hidroloških stanica površinskih voda, u dužini jednakoj desetostrukoj širini reke;
- 7) u radijusu od 100 m od hidroloških stanica podzemnih voda.

đ) Reka Velika Morava

Planom se uređuje vađenje rečnih nanosa sa vodnog zemljišta reke Velike Morave, od ušća u Dunav (km 0) do spoja Južne i Zapadne Morave kod Stalaća (km 181,4).

Velika Morava je aluvijalni vodotok, formiran u sopstvenom nanosu peska i šljunka.

Godišnji obim vađenja nanosa po sektorima reke Velike Morave dat je u Tabeli 4, a procenjen je na osnovu svih raspoloživih psamoloških i morfoloških podloga, uzimajući u obzir dospeće vučenog nanosa sa uzvodnog dela sliva (odnosno iz Južne Morave i Zapadne Morave), iz pritoka i od fluvijalne erozije (pre svega erozije rečnih obala).

Ukupan obim vađenja rečnih nanosa po sektorima reke Velike Morave u planskom periodu jednak je dvostrukoj vrednosti dozvoljenog godišnjeg obima vađenja rečnih nanosa iz Tabele 4.

4. Godišnji obim vađenja rečnih nanosa po sektorima reke Velike Morave

Sektor	Ukupan godišnji transport nanosa	Procenjeni godišnji transport vučenog nanosa	Fluvijalna erozija	Ulaz vučenog nanosa sa uzvodnog sektora	Ulaz vučenog nanosa iz pritoka	Ukupan ulaz vučenog nanosa	Ulaz–izlaz	Dozvoljen godišnji obim vađenja rečnih nanosa
	103 m3	103 m3	103 m3	103 m3	103 m3	103 m3	103 m3	103 m3
(1)	(2)	(3)=0,1x(2)	(4)	(5)	(6)	(7)=(4)+(5)+(6)	(8)=(7)–(3)	(9)
Sastav – Čuprija	2300	230	230	160	75	505	275	275
Čuprija – Žabarski most	2400	240	230	175	65	470	230	230
Žabarski – LJubičevski most	2450	245	240	180	85	505	260	260
LJubičevski most – ušće	2500	250	245	35	0	280	30	0
Ukupno:							795	765

Na kartama reke Velike Morave su crvenom bojom označene lokacije na kojima nije dozvoljeno vađenje rečnih nanosa, i to na deonici:

- 1) od ušća do km 25, na osnovu rešenja ministarstva nadležnog za poslove vodoprivrede broj 325-00-1696/2015-07 od 7. decembra 2015. godine;
- 2) od km 25 km 181,4, u granicama vodnog zemljišta i polazeći od postavljenih ograničenja:
 - (1) 50 m od nebranjene nožice nasipa ka vodotoku i 50 m od nožice nasipa ka branjenom području,
 - (2) 50 m od vodnih objekata u koritu (regulacionih građevina, vodozahvata, ispusta i dr.),
 - (3) 1000 m uzvodno i nizvodno od prelaza gasovoda,
 - (4) 500 m uzvodno i nizvodno od mostova,
 - (5) u užoj zoni zaštite izvorišta vodosnabdevanja,
 - (6) uzvodno i nizvodno od hidroloških stanica površinskih voda, u dužini jednako desetstrukoj širini reke,
 - (7) u radijusu od 100 m od hidroloških stanica podzemnih voda.

Velika Morava, vodotok i obale, predstavlja ekološki koridor od međunarodnog značaja. Na kartama reke Velike Morave ucrtane su granice prirodnih dobara, zaštićenih po svim osnovama.

e) Reka Južna Morava

Planom se uređuje vađenje rečnih nanosa sa vodnog zemljišta reke Južne Morave, od spoja sa Zapadnom Moravom kod Stalaća (km 0) do Bujanovca, odnosno spoja Moravice i Binačke Morave (km 225).

Mogućnosti vađenja rečnih nanosa iz korita i priobalja Južne Morave postoje duž celog toka, osim na potezima Stalać–Đunis i Grdeličke klisure, gde je korito suženo i bez većih nanosnih formacija. Šljunak i krupan pesak predstavljaju osnovne granulometrijske komponente rečnog nanosa.

Godišnji obim vađenja nanosa po sektorima reke Južne Morave dat je u Tabeli 5, a procenjen je na osnovu svih raspoloživih psamoloških i morfoloških podloga, uzimajući u obzir dospeće vučenog nanosa sa uzvodnog dela sliva, iz pritoka i od fluvijalne erozije.

Ukupan obim vađenja rečnih nanosa po sektorima reke Južne Morave u planskom periodu jednak je dvostrukoj vrednosti dozvoljenog godišnjeg obima vađenja rečnih nanosa iz Tabele 5.

5. Godišnji obim vađenja rečnih nanosa po sektorima reke Južne Morave

Sektor	Ukupan godišnji transport nanosa	Procenjeni godišnji transport vučenog nanosa	Fluvijalna erozija	Ulaz vučenog nanosa sa uzvodnog sektora	Ulaz vučenog nanosa iz pritoka	Ukupan ulaz vučenog nanosa	Ulaz–izlaz	Dozvoljen godišnji obim vađenja rečnih nanosa
	103 m3	103 m3	103 m3	103 m3	103 m3	103 m3	103 m3	103 m3
(1)	(2)	(3)=0,1 x (2)	(4)	(5)	(6)	(7)=(4)+(5)+(6)	(8)=(7)–(3)	(9)
Uzvodno od Grdelice	450	45	10	75	95	180	135	0
Ušće Nišave – Grdelica	850	85	45	125	175	345	260	260
Sastav – ušće Nišave	1200	120	85	145	125	355	235	235
Ukupno:							630	495

U planskom periodu vađenje rečnih nanosa iz vodnog zemljišta reke Južne Morave nije dozvoljeno na sektoru:

- 1) uzvodno od Grdelice (km 146 – km 225), jer su konstatovani nepovoljni procesi (ugrožavanje stabilnosti rečne trase, rušenje obala i lutanje korita, generalno produbljenje dna reke) koji mogu ugroziti postojeće i projektovane infrastrukturne objekte;
- 2) nizvodno od Grdelice (km 0 – km 146), na lokacijama koje su na kartama reke Južne Morave označene crvenom bojom, odnosno:
 - (1) 50 m od nebranjene nožice nasipa ka vodotoku i 50 m od nožice nasipa ka branjenom području,
 - (2) 50 m od vodnih objekata u koritu (regulacionih građevina, vodozahvata, ispusta i dr.),
 - (3) 1000 m uzvodno i nizvodno od prelaza gasovoda,
 - (4) 500 m uzvodno i nizvodno od mostova,
 - (5) u užoj zoni zaštite izvorišta vodosnabdevanja,
 - (6) uzvodno i nizvodno od hidroloških stanica površinskih voda, u dužini jednako desetostruko širini reke,
 - (7) u radijusu od 100 m od hidroloških stanica podzemnih voda.

Južna Morava, vodotok i obale, predstavlja ekološki koridor od međunarodnog značaja. Na kartama reke Južna Morava ucrtane su granice prirodnih dobara, zaštićenih po svim osnovama.

ž) Reka Zapadna Morava

Planom se uređuje vađenje rečnih nanosa sa vodnog zemljišta reke Zapadne Morave, od spoja sa Južnom Moravom kod Stalaća (km 0) do spoja Moravice i Đetinje (km 183).

Godišnji obim vađenja nanosa po sektorima reke Zapadne Morave dat je u Tabeli 6, a procenjen je na osnovu svih raspoloživih psamoloških i morfoloških podloga, uzimajući u obzir dospeće vučenog nanosa sa uzvodnog dela sliva, iz pritoka i od fluvijalne erozije.

Ukupan obim vađenja rečnih nanosa po sektorima reke Zapadne Morave u planskom periodu jednak je dvostrukoj vrednosti dozvoljenog godišnjeg obima vađenja rečnih nanosa iz Tabele 6.

6. Godišnji obim vađenja rečnih nanosa po sektorima reke Zapadne Morave

Sektor	Ukupan godišnji transport nanosa	Procenjeni godišnji transport vučenog nanosa	Fluvijalna erozija	Ulaz vučenog nanosa sa uzvodnog sektora	Ulaz vučenog nanosa iz pritoka	Ukupan ulaz vučenog nanosa	Ulaz–izlaz	Dozvoljen godišnji obim vađenja rečnih nanosa
	103 m ³	103 m ³	103 m ³	103 m ³	103 m ³	103 m ³	103 m ³	103 m ³
(1)	(2)	(3)=0,1x(2)	(4)	(5)	(6)	(7)=(4)+(5)+(6)	(8)=(7)–(3)	(9)
Uzvodno od ušća Ibra	650	65	10	130	125	265	200	200
Ušće Ibra – sastav	1100	110	65	100	145	255	145	145
Ukupno:							345	345

Na kartama reke Zapadne Morave su, u granicama vodnog zemljišta i polazeći od propisima predviđenih ograničenja, crvenom bojom označene lokacije na kojima nije dozvoljeno vađenje rečnih nanosa, i to:

- 1) 50 m od nebranjene nožice nasipa ka vodotoku i 50 m od nožice nasipa ka branjenom području;
- 2) 50 m od vodnih objekata u koritu (regulacionih građevina, vodozahvata, ispusta i dr.);
- 3) 1000 m uzvodno i nizvodno od prelaza gasovoda;
- 4) 500 m uzvodno i nizvodno od mostova;
- 5) u užoj zoni zaštite izvorišta vodosnabdevanja;
- 6) uzvodno i nizvodno od hidroloških stanica površinskih voda, u dužini jednakoj desetstrukoj širini reke;
- 7) u radijusu od 100 m od hidroloških stanica podzemnih voda.

Na kartama reke Zapadne Morave ucrtane su granice prirodnih dobara, zaštićenih po svim osnovama.

z) Ostale reke

U Tabeli 7. Plana dat je dozvoljeni godišnji obim vađenja rečnih nanosa iz ostalih aluvijalnih reka na teritoriji Republike Srbije, kao i lokacije na kojima nije dozvoljeno vađenje rečnih nanosa.

Ukupan obim vađenja rečnih nanosa u planskom periodu jednak je dvostrukoj vrednosti dozvoljenog godišnjeg obima vađenja rečnih nanosa iz Tabele 7.

7. Godišnji obim vađenja rečnih nanosa iz ostalih reka

Reka	Ukupan godišnji transport nanosa	Procenjeni godišnji transport vučenog nanosa	Deonice na kojima nije dozvoljeno vađenje rečnih nanosa	Dozvoljen godišnji obim vađenja rečnih nanosa
103 m ³	103 m ³	103 m ³		
Svrljiški Timok	220	22	Knjaževac	20
Trgoviški Timok	150	15	Knjaževac	15

Reka	Ukupan godišnji transport nanosa	Procenjeni godišnji transport vučenog nanosa	Deonice na kojima nije dozvoljeno vađenje rečnih nanosa	Dozvoljen godišnji obim vađenja rečnih nanosa
103 m3	103 m3	103 m3		
Beli Timok	370	37	Vratarnička klisura, Zaječar	35
Crni Timok	250	25	Zaječar	25
Timok	620	62		60
Pek	250	25		20
Kolubara	330	33	Valjevo, izmešteno korito u zoni površinskog kopa	30
Nišava	550	55	Sićevačka klisura, Pirot, deonice u zaštitnoj zoni autoputa	55
Vlasina	220	22	Uzvodno od Vlasotinca	20

S obzirom na relativno mali godišnji obim vađenja rečnih nanosa, za reke iz Tabele 7. nisu izrađene karte sa prikazom lokacija na kojima je vađenje rečnih nanosa potrebno ili nije dozvoljeno.

Vađenje rečnih nanosa nije dozvoljeno:

- 1) 50 m od nebranjene nožice nasipa ka vodotoku i 50 m od nožice nasipa ka branjenom području;
- 2) 50 m od vodnih objekata u koritu (regulacionih građevina, vodozahvata, ispusta i dr.);
- 3) 1000 m uzvodno i nizvodno od prelaza gasovoda, naftovoda i drugih cevovoda (vodovod i kanalizacija), kao i podvodnih TT i elektro vodova;
- 4) 500 m uzvodno i nizvodno od mostova;
- 5) u užoj zoni zaštite izvorišta vodosnabdevanja;
- 6) uzvodno i nizvodno od hidroloških stanica površinskih voda, u dužini jednakoj desetostrukoj širini reke;
- 7) u radijusu od 100 m od hidroloških stanica podzemnih voda.

Kolubara je međunarodni vodni put I kategorije od km 0 do km 5. U planskom periodu nisu predviđeni radovi na uređenju plovnog puta.

Kolubara, vodotok i obale, je ekološki koridor od međunarodnog značaja.

i) Vađenje rečnih nanosa sa vodnog zemljišta iz neobnovljivih rezervi

Vađenje rečnih nanosa sa vodnog zemljišta iz neobnovljivih rezervi za potrebe izvođenja radova na objektima od značaja za Republiku Srbiju izvodi se po posebnim projektima regulacije rečnih tokova, u skladu sa propisima.

5. Uslovi za vađenje rečnih nanosa

Pravno lice, odnosno preduzetnik koji namerava da vrši vađenje rečnih nanosa mora da ispuni uslove koji imaju za cilj da spreče negativan uticaj tih radova na vodni režim (u daljem tekstu: vodni uslovi), na održavanje i unapređenje vodnih puteva, odnosno bezbednost plovidbe (u daljem tekstu: plovidbeni uslovi), kao i uslove u pogledu zaštite životne sredine (u daljem tekstu: uslovi zaštite prirode).

a) Vodni uslovi

Vodni uslovi za izradu projekta za vađenje rečnih nanosa (u daljem tekstu: projekat), za reke koje su obuhvaćene Planom su:

- 1) projekat treba da bude izrađen u skladu sa Planom, uz primenu datih ograničenja i mera za sprečavanje, smanjenje i otklanjanje negativnih uticaja;
- 2) pozajmište rečnih nanosa se nalazi na vodnom zemljištu, van lokacija na kojima Planom nije dozvoljeno vađenje rečnih nanosa;
- 3) projekat sadrži: opšti deo, tehnički deo i grafičke priloge;
- 4) opšti deo projekta sadrži:
 - (1) akt o upisu u registar privrednih subjekata lica koje je izradilo projekat,
 - (2) akt o upisu u registar privrednih subjekata geodetske organizacije koja izradila geodetsku podlogu,
 - (3) licencu projektanta, i to licencu 313 ili 314 izdatu od Inženjerske komore Srbije,
 - (4) licencu za izvođenje geodetskih radova izdatu od Republičkog geodetskog zavoda,
 - (5) atest geodetskih uređaja;
- 5) tehnički deo projekta sadrži:
 - (1) opis lokacije na kojoj se predviđa vađenje rečnih nanosa,
 - (2) geodetski izveštaj sa podacima snimanja lokacije pre početka vađenja rečnih nanosa,
 - (3) podatke o pozajmištu, sa položajem prostora planiranih za odlaganje materijala i jalovine i pristupnim putevima,
 - (4) opis tehnologije rada, raspoloživog kapaciteta i radnih karakteristika mehanizacije koja će biti angažovana na vađenju rečnih nanosa,
 - (5) prikaz vrste i količine materijala i jalovine na pozajmištu,
 - (6) tabelarni predmer radova na vađenju rečnih nanosa po kasetama/kinetama, sa prikazom procentualnog povećanja poprečnog profila nakon vađenja rečnih nanosa,
 - (7) planiranu dinamiku vađenja rečnih nanosa po mesecima i ukupno, za kasete/kinete i celo pozajmište,
 - (8) prikaz načina obeležavanja tehničkog plovnog objekta kojim se planira vađenje rečnih nanosa i eksploatacionog polja, u skladu sa propisom kojim se uređuju uslovi za plovidbu i pravila plovidbe na unutrašnjim vodama, kada se vađenje rečnih nanosa vrši na vodnom putu,
 - (9) opis radova i mera koje će preduzeti u toku i po završetku vađenja rečnih nanosa u cilju zaštite životne sredine (organizacija sanitarnih čvorova, prostor za skladištenje naftnih derivata, održavanje mašina i dr.),
 - (10) mere zaštite u slučaju da pri vađenju rečnih nanosa dođe do havarijskog izlivanja naftnih derivata u rečni tok,
 - (11) mere zaštite na radu;
- 6) grafički prilozi projekta su:
 - (1) pregledna situacija (1:10000),
 - (2) katastarsko-topografski plan zone izvođenja radova, u razmeri $R = 1:1000$ ili $R = 1:2500$,
 - (3) kontrolni poprečni profili u razmeri 1:100/1000 (2500),
 - (4) podužni profil eksploatacionog polja, sa linijom nivoa vode na dan snimanja, linijom spruda po osovini, linijom talvega (linija najvećih dubina) i granicom iskopa;
- 7) ukoliko se izvođenje radova na vađenju rečnih nanosa obavlja na inundaciji, na parcelama koje se u katastru nepokretnosti vode kao poljoprivredno ili šumsko zemljište, pribaviti i u projektu priložiti saglasnost nadležnog ministarstva, u skladu sa zakonom kojim se uređuje poljoprivredno zemljište, odnosno zakonom kojim se uređuju šume;
- 8) projektom se ne sme predvideti kota iskopa niža od najniže kote postojećeg rečnog dna (talveg). Na vodnim putevima je vađenje rečnih nanosa dozvoljeno do maksimalne dozvoljene dubine iskopa date u Planu;
- 9) u podužnom pravcu vađenje rečnih nanosa treba planirati u smeru od nizvodnog profila ka uzvodnom, a u poprečnom pravcu u smeru od matice toka prema obali;

- 10) na katastarsko-topografskom planu lokacije izvođenja radova jasno ucrtati pozajmište/kinetu i označiti vreme i način snimanja terena koje je izvršeno od strane organizacije koja je ovlašćena za tu vrstu poslova;
- 11) na katastarsko-topografskom planu lokacije izvođenja radova prikazati kontrolne poprečne profile sa koordinatama krajnjih tačaka u državnom koordinatnom sistemu, kao i pozajmište sa koordinatama preloma granica;
- 12) katastarsko-topografskim planom treba obuhvatiti rečno korito najmanje po 50 m uzvodno i nizvodno od lokacije izvođenja radova;
- 13) katastarsko-topografski plan lokacije izvođenja radova treba izraditi na osnovu geodetskog snimanja terena i poprečnih profila na međusobnom rastojanju ne većem od 25 m;
- 14) geodetski snimak za izradu katastarsko-topografskog plana ne sme da bude stariji od tri meseca;
- 15) korišćena geodetska oprema mora da ispunjava određene uslove tačnosti, koji se potvrđuju atestom ili deklaracijom. Merenje pozicije treba da bude sa mernom nesigurnosti do 25 cm, a merenje dubina treba da bude sa mernom nesigurnosti do 5 cm;
- 16) na katastarsko-topografskom planu treba prikazati položaj pozajmišta i kasete iz kojih se vade rečni nanosi, postojećih vodnih objekata, privremenih deponija, separacija, pristupnih puteva, manipulativnih površina i konture obale rečnog korita;
- 17) na preglednoj situaciji i poprečnim profilima jasno naznačiti granice katastarskih parcela i katastarskih opština;
- 18) na kontrolnim poprečnim profilima prikazati kinetu/kasete pozajmišta, nivo vode na dan snimanja, niski plovidbeni/usporeni nivo (u slučaju pozajmišta na vodnom putu) i legendu;
- 19) poprečni profili koji su prikazani u projektu vađenja rečnih nanosa moraju da budu određeni koordinatama i obeleženi stabilnim reperima na terenu;
- 20) podužni profil pozajmišta treba da sadrži liniju nivoa vode na dan snimanja, liniju spruda po osovini, liniju talvega (linija najvećih dubina) i granice iskopa;
- 21) katastarsko-topografski plan i druge podatke geodetskih snimanja treba dati i u digitalnoj formi, u standardnom formatu;
- 22) pozajmište treba podeliti na kasete ili kinete, u zavisnosti od količina nanosa i dinamike vađenja;
- 23) granice pozajmišta utvrditi tako da se prilikom izvođenja radova ne ugrožava stabilnost obala u zoni uticaja iskopa;
- 24) u projektu se moraju uvažiti uslovi iz plana u vezi položaja i karakteristika kinete (maksimalne širine i dubine iskopa), kao i minimalna rastojanja od obale ili regulacionih građevina;
- 25) u projektu predvideti radove i mere koje će sprečiti eventualno stvaranje sekundarnih i paralelnih tokova duž pozajmišta u slučaju visokih vodostaja reke;
- 26) ukoliko se vađenje rečnih nanosa planira iz vodnih puteva pre izrade projekta potrebno je izvršiti istražno sondiranje radi ispitivanja vrste i kvaliteta materijala čije se vađenje planira i rezultate prikazati u projektu;
- 27) ukoliko se vađenje rečnih nanosa planira iz vodnih puteva u projektu navesti plovnu mehanizaciju kojom će se vršiti iskop i prikazati način obeležavanja plovila i pozajmišta, a u skladu sa instrukcijama nadležne lučke kapetanije;
- 28) pristupne puteve do pozajmišta i privremene deponije postaviti tako da ne predstavljaju prepreku tečenju pri velikim vodama;
- 29) predviđenim vađenjem rečnih nanosa ne smeju se pogoršavati uslovi sanitarne zaštite i negativno uticati na stanje životne sredine. Ukoliko postoji bilo kakva upotreba nafte i njenih derivata, u projektu treba predvideti mere zaštite da ne dođe do zagađenja vodotoka;
- 30) nije dozvoljeno skladištenje naftnih derivata (goriva, ulja i maziva), zamena ulja, podmazivanje i pranje mehanizacije na vodnom zemljištu;

- 31) u projektu treba navesti i označiti lokacije za skladištenje goriva, ulja i maziva, održavanje i pranje mehanizacije. Skladišta naftnih derivata i pogoni za održavanje mehanizacije moraju da imaju kanalizaciju za prihvatanje otpadnih voda i uređaj za separaciju masti i ulja;
- 32) u projektu treba označiti lokacije i dimenzije privremenih deponija za odlaganje izvađenih rečnih nanosa na vodnom zemljištu. Treba prikazati maksimalnu površinu, visinu i količinu rečnih nanosa koji se može deponovati;
- 33) privremene deponije moraju biti van domašaja ili zaštićene od desetogodišnje velike vode;
- 34) u projektu dati procenu uticaja planiranih deponija na merodavne nivoe velikih voda, s tim da deponije ne smeju da zauzimaju više od 20% širine inundacije, od rečne obale do ureza stogodišnje velike vode ili nasipa;
- 35) u projektu dati procenu količine jalovine na eksploatacionom polju i predvideti lokacije za njeno odlaganje. Po pravilu jalovinu iskopanu na sprudovima treba deponovati u starače i depresije tako da se ne smanji proticajni profil i pogoršaju uslovi tečenja velikih voda;
- 36) projekat treba da sadrži plan za odbranu od poplava, koji sadrži evakuaciju radnika i mehanizacije i zaštitu privremenih deponija u toku sprovođenja odbrane od poplava;
- 37) projekat treba da bude izrađen u skladu sa tehničkim normativima i standardima;
- 38) za deponovanje rečnih nanosa na vodnom zemljištu, investitor u posebnom postupku pribavlja vodna akta;
- 39) na projekat treba pribaviti vodnu saglasnost, kojom se utvrđuje da je projekat izrađen u skladu sa vodnim uslovima;
- 40) pravo na vađenje rečnih nanosa stiče se dobijanjem vodne saglasnosti ili zaključenjem koncesionog ugovora;
- 41) za obavljanje delatnosti vađenja rečnih nanosa pravno lice, odnosno preduzetnik treba da bude upisano u odgovarajući registar i da poseduje licencu za obavljanje delatnosti vađenja rečnih nanosa.

b) Plovidbeni uslovi

Plovidbeni uslovi za izradu projekta iz međunarodnih i međudržavnih vodnih puteva su:

- 1) granice eksploatacionog polja definisati u državnom koordinatnom sistemu i u odnosu na poprečne profile vodnog puta;
- 2) maksimalna dubina iskopa ispod niskog plovidbenog/usporenog nivoa (EH) ne sme biti veća od predviđene u Planu;
- 3) ivice dna kinete postaviti vodeći računa da se iskopom ne formira dvogubo korito;
- 4) maksimalna dozvoljena širina kinete u dnu ne može biti veća od predviđene u Planu;
- 5) minimalno odstojanje kinete od obale iznosi 100 m za reku Dunav, 80 m za reku Savu i 80 m za reku Tisu;
- 6) maksimalni nagib kosina kinete je 1:3;
- 7) na pograničnom sektoru Dunava sa Rumunijom, minimalno rastojanje od granice iznosi 50 m;
- 8) podatke o profilima vodnog puta (koordinate krajnjih tačaka) i niskim plovidbenim/usporenim nivoima (EH) preuzeti sa internet stranice Direkcije za vodne puteve;
- 9) izrađen projekat dostaviti Direkciji za vodne puteve radi ishodovanja mišljenja na projekat i uslova pod kojima se mogu izvršiti predviđeni radovi.

Ukoliko se lokacija za koju se izrađuje projekat nalazi na Dunavu, na kritičnom sektoru za plovidbu (označena plavom bojom na kartama reke Dunav), potrebno je pribaviti posebne plovidbene uslove od institucije nadležne za tehničko održavanje vodnog puta.

v) Uslovi zaštite prirode

Uslovi zaštite prirode za izradu projekta, ukoliko lokacija na kojoj se planira vađenje rečnih nanosa nije u obuhvatu režima zaštite, su:

- 1) radilište mora da bude vidno obeleženo;
- 2) za zemljište na kome se planira vađenje rečnih nanosa moraju biti rešeni imovinsko-pravni odnosi;

- 3) sve planirane aktivnosti moraju biti locirane van zone sanitarne zaštite (eventualnih) izvorišta vodosnabdevanja ili izvorišta za druge namene;
- 4) nije dozvoljeno vršiti separaciju izvađenog rečnog nanosa u priobalju izuzev na mestu namenjenom za separaciju;
- 5) na mikrolokaciji na kojoj se izvode radovi nije dozvoljeno vršiti servis i remontovanje mašina, sredstava i opreme;
- 6) ukoliko iz bilo kojih razloga dođe do havarijskog izlivanja goriva, maziva i drugih opasnih štetnih materija, izvođač radova je dužan da u što hitnijem roku ukloni prosutu materiju i izvrši sanaciju kontaminiranog zemljišta;
- 7) nivo buke i aerozagađenja tokom izvođenja radova ne sme preći dozvoljene granične vrednosti;
- 8) nije dozvoljen rad noću;
- 9) osvetljenje lokacije radova svesti na minimalno, u skladu sa nautičkim i ostalim propisima – zabranjena je upotreba svetlosnih reflektora (i drugog veštačkog osvetljenja) koji bi osvetljavali šire područje i (ili) bili usmereni ka nebu;
- 10) radove izvoditi na način da ne izazivaju negativne posledice lokalnog karaktera na hidrološki režim i hidrauličke karakteristike reke;
- 11) ukoliko postoje obaloutvrde ili druge vodne građevine, nije dozvoljeno njihovo uklanjanje ili ugrožavanje;
- 12) nagib kosina i zaseka mora da obezbedi stabilnost višeg terena, odnosno, ne sme da se izazovu inženjerskogeološke pojave i procesi. Nije dozvoljeno izazivanje erozije ili ugrožavanje stabilnosti obala;
- 13) pri vađenju rečnih nanosa voditi računa da se ne izađe iz eksploatacionog polja koje mora da bude vidno obeleženo;
- 14) pri vađenju rečnih nanosa nije dozvoljeno ići ispod talvega;
- 15) nije dozvoljeno otvaranje freatske (slobodne) izdani;
- 16) u slučaju naglog opadanja izdašnosti hidrogeoloških objekata (bunara) na susednom prostoru, obustavlja se vađenje rečnih nanosa, dok se korisnicima podzemnih voda ne obezbedi vodosnabdevanje;
- 17) zabranjeno je ugrožavanje biodiverziteta i geodiverziteta opasnim i štetnim materijama i sredstvima, otpadom i građevinskim materijalom na predmetnom području, a njihovo korišćenje, uklanjanje i deponovanje mora biti u skladu sa važećom zakonskom regulativom i normativnim aktima lokalne samouprave;
- 18) ako dođe do akcidentnog zagađenja zemljišta, površinskih i podzemnih voda trenutno obustaviti radove, obavestiti nadležne institucije i preduzeće ovlašćeno za saniranje. U slučaju izlivanja štetnih materija u vodotok, potrebno je izvršiti odgovarajuće analize vode i preduzeti mere sanacije i zaštite živog sveta reke;
- 19) komunalni i sav ostali otpad nastao tokom radova mora biti sakupljan na odgovarajući način, a potom deponovan na mesto koje odrede nadležne službe;
- 20) obavezno je sanirati sve manipulativne i degradirane površine i ukloniti viškove građevinskog materijala, opreme i mašina po završetku radova. Sav višak materijala i jalovinu ukloniti sa lokacije na mesto određeno od strane nadležne komunalne službe. Jalovinu, mulj i drugi povlatni sloj peska i šljunka nije dozvoljeno odlagati u i uz vodotok;
- 21) pri izvođenju radova primeniti takva rešenja i mere koja će obezbediti uslove za očuvanje zemljišta, podzemnih i površinskih voda;
- 22) na manjim rekama, na mikrolokaciji radova dozvoljeno je vršiti privremeno odlaganje materijala i jalovine, na udaljenosti većoj od 50 metara od vodotoka;
- 23) humusni sloj se mora sačuvati za saniranje terena;
- 24) predvideti upotrebu mašina i opreme izrađenih po novim tehnologijama tako da se mogući negativni uticaji na okolinu svedu na najmanju meru;

- 25) prilikom izvođenja radova u radnom prostoru pridržavati se opštih mera zaštite na radu u cilju zaštite i bezbednosti radnika i lokalnog stanovništva;
- 26) ukoliko se u toku radova naiđe na geološko-paleontološka ili mineraloško-petrološka dokumenta (fosili, minerali, kristali i dr.) koja bi mogla predstavljati zaštićenu prirodnu vrednost, shodno članu 99. Zakona o zaštiti prirode, nalazač je dužan da prijavi ministarstvu nadležnom za poslove zaštite životne sredine u roku od osam dana od dana pronalaska, i preduzme mere zaštite od uništenja, oštećivanja ili krađe;
- 27) izvođenjem radova ne sme se ometati redovno odvijanje javnog i plovnog saobraćaja;
- 28) radne ekipe ne smeju da uništavaju ili oštećuju biljne i životinjske vrste ili njihova staništa, i dužne su da se pridržavaju opštih mera zaštite, pravila o prikupljanju i odnošenju otpada, pravila o zaštiti na radu i dr.;
- 29) zabranjeno je vršiti odlaganje bilo kakvih derivata nafte ili drugih pogonskih goriva;
- 30) snabdevanje gorivom i mazivima obavljati iz cisterni na prostorima koji su posebno za tu namenu određeni, koji moraju biti vodonepropusni i opremljeni sredstvima za neutralizaciju eventualno proliivenih goriva i maziva;
- 31) potrebno je preduzeti sve mere kako bi se sprečilo izlivanje goriva, maziva i drugih štetnih i opasnih materija u tlo ili vodotok. Pretakanja goriva u mehanizaciju i plovila vršiti na način da se spreči izlivanje u vodotok;
- 32) sve otpadne vode moraju biti tretirane na zakonom propisane načine. Predvideti odgovarajuća sanitarno bezbedna rešenja koja se odnose na evakuaciju otpadnih voda;
- 33) za izvođenje radova koji iziskuju uklanjanje visoke drvenaste vegetacije na državnom zemljištu obavezna je saglasnost i doznaka nadležnog šumskog gazdinstva;
- 34) nije dozvoljena seča stabala i žbunaste vegetacije izvan eksploatacionog prostora. Nije dozvoljeno paljenje krčevine, kao i živice duž međa imanja;
- 35) u slučaju pojave velikih voda potrebno je prekinuti radove, ukloniti ljudstvo i mehanizaciju. Ukoliko se lokacija na kojoj se planira vađenje rečnih nanosa nalazi na deonici reke koja je u obuhvatu zaštite prirode po bilo kom osnovu potrebno je pribaviti posebne uslove zaštite prirode od nadležnog zavoda.

6. Grafički prikazi

Grafičke prikaze Plana čine atlas karata, i to za reke Dunav od km 1040 do km 1433, Sava od km 0 do km 211, Drina od km 0 do km 83, Velika Morava od km 0 do km 181, Južna Morava od km 0 do km 225 i Zapadna Morava od km 0 do km 183, izrađene u razmeri 1:10000.

Grafički prikazi iz stava 1. ovog odeljka, izrađeni u tri kompleta, čuvaju se trajno u ministarstvu nadležnom za poslove vodoprivrede (jedan komplet), Javnom vodoprivrednom preduzeću „Srbijavode”, Beograd (jedan komplet) i Javnom vodoprivrednom preduzeću „Vode Vojvodine”, Novi Sad (jedan komplet).

Neposredan uvid u grafičke prikaze iz stava 1. ovog odeljka pravna lica, preduzetnici i fizička lica mogu ostvariti, i to na stranicama:

- 1) <http://www.srbijavode.rs>;
- 2) <http://www.vodevojvodine.com>.